

**Homília Mons. Stanislava Zvolenského, bratislavského arcibiskupa-metropolitu,
predsedu KBS a predsedu Správne rady KU**

27.9. 2017

Veni Sancte, Katolícka univerzita v Ružomberku

Vážená magnificencia, vážený pán rektor, milí predstavitelia univerzity a jednotlivých fakúlt, milí členovia skvelej akademickej obce, drahí bratia a sestry,

začiatok nového školského roka je vždy slávnostná a radostná udalosť. Rovnako aj svätá omša so vzývaním Ducha Svätého z príležitosti začiatku nového školského roka je slávnostná a radostná duchovná udalosť. Dovoľte mi, aby som sa odrazil práve od tohto slova a od skutočnosti, ktorá je tak široko označovaná ako udalosť. Náš život sa odohráva ako séria dennodenných udalostí a jednou z nich je aj táto chvíľa – vzývanie Ducha Svätého a slávenie svätej omše. Je preto správne, aby sme sa opýtali, odkiaľ má táto udalosť svoj zdroj, svoj pravý motív, pôvod, silu, zmysel. Udalosť vzývania Ducha Svätého nachádza zmysel v inej udalosti, ktorá bola spomenutá v úryvku evanjelia – v udalosti stretnutia vzkrieseného Ježiša Krista s učeníkmi. Ježiš Kristus tu v mene svojho Otca a aj v mene svojom ponúka učeníkom: prijmite Ducha Svätého. Keď my dnes hovoríme, že chceme prosiť o Božieho Ducha Svätého, vychádzame z tejto udalosti: že Boh chce dávať, Boh ponúka. Boh vo svojej láske chce dať Ducha Svätého tým, ktorí sa pre jeho pôsobenie otvárajú. Udalosť daru alebo odovzdania Ducha Svätého je v užšom pôsobení vo vzťahu k ľuďom udalosťou, ktorá je dynamická v tom zmysle, že sa opakuje.

Možno by mi niekto z vás pripomenul, že existuje iná veľká udalosť - zoslanie Ducha Svätého na Turíce. Ale v našom osobnom vzťahu s Bohom jestvujú udalosti, kedy sa každého z nás Boží Duch Svätý dotýka, ako napríklad pri krste alebo pri birmovke, ale sú aj ľudia, ktorí každý deň začínajú modlitbou k Duchu Svätému. Jednoducho v našom živote, ak ho ponímame ako život veriaceho človeka, sme pozvaní obrátiť sa k Bohu a prosiť: „Bože, daj mi svojho Ducha Svätého na začiatku tohto školského roka.“

Prosba o Ducha Svätého má zaujímavý základný zmysel, ktorý bol spomenutý aj dnes v čítaní z Prvého listu svätého apoštola Pavla Korinťanom. Práve tu sme počuli jednu elementárnu a zároveň východiskovú vetu: „... nik nemôže povedať: "Ježiš je Pán", iba ak v Duchu Svätom.“ (1Kor 12,3) Je celkom možné na základe bežného poznania a ľudského rozumu

povedať o Ježišovi Kristovi, že jestvoval, hoci vždy sa nájdú ľudia, ktorí budú existenciu Ježiša Krista spochybňovať. Ale aby niekto povedal, že Ježiš Kristus je Pán, teda že Ježiš Kristus je ten, ktorý prináša víťazstvo nad smrťou a nad hriechom, na to potrebuje silu, ktorá pochádza z Božieho Ducha Svätého. Niektorí by mohli oponovať, že na to potrebujeme vieru. Ale aj skutočnosť viery je u veriaceho človeka postavená na Božom pôsobení v jeho vnútri, totiž dostávame silu Ducha Svätého, aby sme verili. Keď teda niekto vo viere uzná, že Ježiš Kristus je Pán, tak to uzná v sile viery, v sile Ducha Svätého.

Možno vás tak trochu prekvapuje, akým spôsobom hovorím, možno si niekto povie, že je tento príhovor príliš „zbožný“. Možno by na začiatku školského roka na Katolíckej univerzite bolo potrebné hovoriť spôsobom, ktorý by zodpovedal intelektuálnosti tohto prostredia. Katolícka univerzita má pred sebou nádhernú výzvu, ktorá je vložená do jej podstaty - aby bola miestom, kde prebieha ten vznešený súboj, ten vznešený zápas o porozumenie skutočného poznania, ktoré môže človek dosiahnuť vtedy, keď dosiahne vyváženosť medzi poznáním, ktoré prináša vieru, a poznáním, ktoré prináša rozum. Je veľkou výzvou pre prostredie Katolíckej univerzity, aby ste všetci vnímali ako svoje poslanie snahu usilovať sa tejto vyváženosti porozumieť. Veľmi by som vám chcel klásť na srdce, aby ste sa aj v tomto nastávajúcom novom školskom roku všetci, tam, kde sa nachádzate na svojej životnej ceste, v bode vášho rozmyšľania aj v bode vášho aktuálneho duchovného vývoja, usilovali pokročiť v tejto vyváženosti poznania cez vieru a cez rozum. Ako sme sa už mohli poučiť z histórie, ale aj zo súčasnosti, táto vyváženosť je v spoločnosti veľmi dôležitá.

Keď už teda vieme, že Boh nám chce znova a znova dávať Ducha Svätého, že ak počítame s touto možnosťou, tak uznávame Božiu lásku a Božiu prajnosť a želáme si, aby v nás Duch Svätý posilnil rozmer viery, ktorý nám umožní v našom poznaní vyvážene postúpiť cez vieru a cez rozum, môžeme na to nadviazať výrokom z Prvého listu svätého apoštola Pavla Korint'anom: „Lebo aj keď sú takí, čo sa nazývajú bohmi či už na nebi alebo na zemi - ako je veľa bohov a veľa pánov - my máme iba jedného Boha, Otca, od ktorého je všetko a my sme pre neho, a jedného Pána, Ježiša Krista, skrze ktorého je všetko, aj my sme skrze neho.“ (1Kor 8, 5 – 6) V kontexte historických udalostí by ste si určite spomenuli na rímskych cisároch, ktorí často vo svojich vyjadreniach používali aj slová Boh alebo Boží, Božie kompetencie, Božie postavenie. Nastáva tu však otázka, či môže byť tento výrok cenný aj pre nás v súčasnosti. Možno dnes nikto priamo sám seba nenazýva Bohom, ale naša súčasná spoločnosť a mentalita je veľmi poznačená subjektivismom. A subjektivismus, ak dosiahne

vysoký stupeň, vo svojej podstate vyjadruje: „Ja som Boh, - ja stanovujem pravidlá, ja som mierou hodnôt.“ A toto je veľká výzva aj pre vás, milí mladí bratia a sestry. Žijeme v tomto svete, pouvažujme teda, ako priniesť do tohto sveta poznanie, že Ježiš Kristus je Pán.

Iným rozmerom súčasného sveta je otázka náboženstva. Kedysi som na adresu istého človeka začul takýto komentár: „Viete, on má takéto náboženstvo: niečo z budhizmu, niečo zo židovstva a niečo z kresťanstva.“ Nemyslíte, že práve takýto synkretizmus je mnohým ľuďom sympatický? Nezdá sa vám, že mnohokrát aj my rozmýšľame takýmto spôsobom? Hovoríme a správame sa, akoby Ježiš Kristus a naše náboženstvo bolo len jednou z mnohých alternatív, do ktorej sme sa narodili, ale akoby v skutočnosti jestvovali súboje náboženstiev a mnohé možnosti. Pre mňa aj pre vás je tu veľká výzva: naučiť sa v dnešnom svete kráčať s úctou k všetkým náboženstvám, ale predsa s hlbokým presvedčením, že Ježiš Kristus je Pán? Že toto je pravda, ktorú má aj môj život sprostredkovať súčasnej spoločnosti.

Stretli sme sa teda na slávnosti vzývania Ducha Svätého a na začiatku školského roka. Milí bratia a sestry, je to udalosť v našom živote, ktorá počíta s tým, že sa môžeme otvoriť Bohu, a že Boh je tak láskavý, že dáva svojho Ducha. Prežívajme teda celú svätú omšu takýmto spôsobom: „Bože daj mi svojho Ducha Svätého. Pomôž mi, aby som veril. Pomôž mojej viere, Pomôž, aby som vo vyváženosti viery a svojich rozumových talentov napredoval v poznaní pravdy. A pomôž mi, aby som aj ja pre súčasnú spoločnosť v mojom prostredí mohol byť naozaj svedkom toho, že v sile Ducha Svätého hovorím a aj tak žijem, že Ježiš Kristus je Pán.“ Amen

Prepis: Mgr. Slavomíra Matlová